

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Magyar nyelvtörténet II

Egyetemi tanév 2025–2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș–Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszék
1.4. Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom
1.7. Képzési forma	Nappali tagozatos képzés

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Magyar nyelvtörténet II				A tantárgy kódja		LLM4127			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			dr. Fazakas Emese, egyetemi docens								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			-								
2.4. Tanulmányi év		2	2.5. Félév		4	2.6. Értékelés módja		K	2.7. Tantárgy típusa		DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	1	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor/projekt	-
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	14	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	-
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					14
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					15
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					5
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszámja					56
3.8. A félév összóraszámja					70
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	sikeres vizsga az első féléves nyelvtörténet I (LLM3126) tantárgyból
4.2. Kompetenciabeli	

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	előadástér, vetítő, laptop
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	szemináriumterem, vetítő, laptop

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- C3.1. Ismerni és helyesen használni a szinkrón és diakrón nyelvészet fogalmait és módszereit; tükröztetni a szinkrón és a diakrón síkok egymáshoz való viszonyát a nyelvi változások tekintetében - C3.2. Felismerni és a tanításban alkalmazni azt, hogy az anyanyelv struktúrájának történetiségben való kialakulása hogyan hat a mai beszélők nyelvi kompetenciájára
Transzverzális kompetenciák	CT2. Képes legyen csapatban dolgozni, megfelelően kommunikálni a csapat többi tagjával, képes legyen arra, hogy a csapatban bármely szerepet betölthessen

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A történeti nyelvészeti anyag feldolgozása és az összehasonlító módszer alkalmazása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Az előadások célja: azoknak a történeti jelenségeknek az ismertetése, amelyek meghatározzák a nyelv(ek) változását; nemcsak a régi korokbeli változások főbb tendenciáit és mozgatórugóit ismerjük meg, hanem ezek által azokat is, amelyek a mai nyelvben már változási lehetőségként benne vannak.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A magyar köznyelv kialakulása	előadás	
2. A magyar nyelvjárások története 1.	előadás	

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

3. A magyar nyelvjáráások története 2.	előadás	
4. A hangváltozások – a HB. és egy 16. századi szöveg elemzése alapján	elemzés – összehasonlító módszer	
5. A tövek és toldalékok változása – a HB. és egy 16. századi szöveg elemzése alapján	elemzés – összehasonlító módszer	
6. Az igeidők használata a magyar nyelv története során – a HB. és egy 16. századi szöveg elemzése alapján	elemzés – összehasonlító módszer	
7. Pragmatikai és szintaktikai változások – a HB. és egy 16. századi szöveg elemzése alapján	elemzés – összehasonlító módszer	
Könyvészet Bárczi Géza: <i>A magyar nyelv múltja és jelene</i>. Gondolat Kiadó, Bp., 1980 Fazakas Emese: <i>A magyar nyelv kis történeti nyelvtana</i>. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2008. Kiss Jenő–Pusztai Ferenc (szerk.): <i>Magyar nyelvtörténet</i>. Osiris Tankönyvek, Osiris Kiadó, Bp., 2003. (az előadások tematikájának megfelelő fejezetek) Kiss Jenő, Pusztai Ferenc (szerk.): <i>A magyar nyelvtörténet kézikönyve</i>. Tinta könyvkiadó, Budapest, 2018. (az előadások tematikájának megfelelő fejezetek) É. Kiss Katalin – Gerstner Károly – Hegedűs Attila: <i>Kis magyar nyelvtörténet</i>. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba, 2013. (az előadások tematikájának megfelelő fejezetek)		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a Megyei Tanfelügyelőségekkel.

- A tantárgy tartalma megfelel az ELTÉn, a DTE-n és a SzTE-n oktatott megegyező tantárgyak tartalmával

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Logikus, koherens szövegfelépítés, a fogalmak helyes használata, a jelenségek ismerete A jelenségek felismerése	Órákon való aktív részvétel Szóbeli vizsga egy nyelvtörténeti szöveg előkészített elemzése alapján vagy házi írásbeli dolgozat egy szöveg nyelvtörténeti elemzése alapján	30% 70%
10.5 Szeminárium / Labor	-	-	-
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• a fogalmak helyes használata, a jelenségek ismerete			

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

Előadás felelőse:

Kitöltés időpontja:
24.01.2025

Szeminárium felelőse:

Intézetigazgató:

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.01.30.

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az *SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban* történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása